

20 Μαρτίου 2024

Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Η υψηλού επιπέδου Επιτροπή Επιθεώρησης, η οποία θεσπίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 9β του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), ενισχύει τις υφιστάμενες βαθμίδες εσωτερικού/εξωτερικού ελέγχου και ενδυναμώνει περαιτέρω την εταιρική διακυβέρνηση της ΕΚΤ – καλύπτοντας τόσο τις λειτουργίες κεντρικής τράπεζας όσο και τις λειτουργίες τραπεζικής εποπτείας – του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ), καθώς και του Ευρωσυστήματος.

1. Στόχος και πεδίο δραστηριοτήτων της Επιτροπής Επιθεώρησης

Η Επιτροπή Επιθεώρησης επικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για την άσκηση των καθηκόντων και δραστηριοτήτων της ΕΚΤ/του Ευρωσυστήματος σύμφωνα με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τον κανονισμό ΕΕΜ¹, παρέχοντας συμβουλές ή/και γνωμοδοτήσεις σχετικά με:

- α) την ακεραιότητα των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- β) την επίβλεψη των εσωτερικών ελέγχων,
- γ) τη συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους νόμους, κανονισμούς και κώδικες συμπεριφοράς,
- δ) την άσκηση των λειτουργιών επιθεώρησης.

2. Αρμοδιότητες

2.1 Ακεραιότητα των χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Επιτροπή Επιθεώρησης αξιολογεί τη γενική επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που διέπουν την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων της ΕΚΤ καθώς και τη γενική επάρκεια των σχετικών στοιχείων που κοινοποιούνται. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή Επιθεώρησης:

- α) εξετάζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις προτού τις εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο,
- β) συζητά με τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς ελεγκτές και με τα διοικητικά στελέχη της ΕΚΤ τις σχετικές ελεγκτικές εκθέσεις (συμπεριλαμβανομένης της αναφοράς που απευθύνεται στη διοίκηση), καθώς και τυχόν δυσκολίες που παρουσιάζονται στη διάρκεια της επιθεώρησης και/ή τυχόν σημαντικές διαφωνίες με τη διοίκηση,
- γ) λαμβάνει δήλωση από τον εξωτερικό ελεγκτή με την οποία επιβεβαιώνεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τους εγκεκριμένους λογιστικούς κανόνες και ότι έχουν

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

ελεγχθεί δεόντως,

δ) συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων.

Επιπλέον, η Επιτροπή Επιθεώρησης εξετάζει τυχόν σημαντικά ζητήματα σχετικά με την υποβολή λογιστικών/χρηματοοικονομικών εκθέσεων του Ευρωσυστήματος, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις της EKT.

2.2 Επίβλεψη των εσωτερικών ελέγχων

Η Επιτροπή Επιθεώρησης αξιολογεί τη γενική αποτελεσματικότητα και επάρκεια των πλαισίων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων και διατυπώνει τη γνώμη της στο Διοικητικό Συμβούλιο. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή Επιθεώρησης:

- α) αξιολογεί τα πλαίσια διαχείρισης λειτουργικών και χρηματοοικονομικών κινδύνων (συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή) και τις σχετικές διαδικασίες,
- β) συζητά με τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς ελεγκτές και με τους υπεύθυνους διαχείρισης κινδύνων τις σχετικές εκθέσεις και ιδίως τα σημαντικά ανοίγματα σε λειτουργικό και χρηματοοικονομικό κίνδυνο καθώς και σε κίνδυνο φήμης,
- γ) εξετάζει την επάρκεια και τον έγκαιρο χαρακτήρα των μέτρων που λαμβάνονται με σκοπό την παρακολούθηση και τον έλεγχο τέτοιων ανοιγμάτων και, γενικότερα, διασφαλίζει ότι δίνεται η δέουσα προσοχή σε τυχόν συστάσεις και προβληματισμούς,
- δ) αξιολογεί τα πλαίσια για τους πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος και την προστασία τους έναντι αντιποίνων, καθώς και τις σχετικές διαδικασίες,
- ε) διατυπώνει συστάσεις, όπου ενδείκνυται, στηρίζοντας έτσι ένα περιβάλλον που προάγει την ακεραιότητα, τη νοοτροπία του να μιλά κανείς ανοιχτά και τον έλεγχο.

2.3 Συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους νόμους, κανονισμούς και κώδικες συμπεριφοράς

Η Επιτροπή Επιθεώρησης αξιολογεί τη γενική επάρκεια των πλαισίων συμμόρφωσης και την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών παρακολούθησης της συμμόρφωσης και διατυπώνει τη γνώμη της στο Διοικητικό Συμβούλιο. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή Επιθεώρησης:

- α) εξετάζει το πλαίσιο συμμόρφωσης και τις σχετικές διαδικασίες παρακολούθησης,
- β) συζητά με τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς ελεγκτές, τον γενικό διευθυντή νομικών υπηρεσιών, τον προϊστάμενο του Γραφείου Συμμόρφωσης και Διακυβέρνησης και, κατά περίπτωση, με τον πρόεδρο της Επιτροπής Δεοντολογίας και τους προέδρους των επιτροπών του Ευρωσυστήματος/της EKT τις σχετικές εκθέσεις και ιδίως ζητήματα συμμόρφωσης που ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις και/ή στη φήμη,
- γ) ενημερώνεται για σημαντικά γεγονότα και/ή περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και εξετάζει την επάρκεια και τον έγκαιρο χαρακτήρα των μέτρων που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των

παραπάνω,

- δ) διατυπώνει συστάσεις, όπου ενδείκνυται, στηρίζοντας έτσι ένα περιβάλλον που προάγει την ακεραιότητα και την ορθή διακυβέρνηση.

2.4 Λειτουργίες επιθεώρησης

Η Επιτροπή Επιθεώρησης αξιολογεί τη γενική αποτελεσματικότητα και επάρκεια των λειτουργιών επιθεώρησης. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή Επιθεώρησης:

- α) εξετάζει το πρόγραμμα εργασιών της Επιτροπής Εσωτερικών Επιθεωρητών προτού να εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και διατυπώνει τη γνώμη της στο Διοικητικό Συμβούλιο,
- β) εξετάζει το πρόγραμμα εργασιών της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης της EKT και, κατά περίπτωση, διατυπώνει τη γνώμη της,
- γ) αξιολογεί τις επιδόσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης της EKT και της Επιτροπής Εσωτερικών Επιθεωρητών, καθώς και του εξωτερικού ελεγκτή της EKT, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι λειτουργίες επιθεώρησης συνάδουν με τα ισχύοντα και ενδεδειγμένα επαγγελματικά πρότυπα,
- δ) εφιστά την προσοχή του Διοικητικού Συμβουλίου σε ζητήματα που μπορεί να παρεμποδίζουν την αποτελεσματική άσκηση των λειτουργιών επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένης της ανεξαρτησίας τους, της εμπιστευτικής και άμεσης πρόσβασής τους στο αντίστοιχο όργανο λήψης αποφάσεων, σε μέλη του προσωπικού και σε πληροφορίες, καθώς και της διάθεσης επαρκών πόρων για την άσκησή τους,
- ε) συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για συστάσεις που αφορούν τον διορισμό των εξωτερικών ελεγκτών του Ευρωσυστήματος.

2.5 Λοιπές αρμοδιότητες

Πέρα από τις αρμοδιότητες που περιγράφονται παραπάνω, η Επιτροπή Επιθεώρησης δύναται:

- α) να εκτελεί άλλες δραστηριότητες σχετικές με την παρούσα εντολή, εφόσον το ζητήσει το Διοικητικό Συμβούλιο,
- β) να προτείνει στην Εκτελεστική Επιτροπή να αναθέτει στη Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης και/ή σε κάθε άλλη σχετική λειτουργία συγκεκριμένα ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Επιθεώρησης.

3. Πρόσβαση σε μέλη του προσωπικού/πληροφορίες και εξωτερικές συμβουλές

Η Επιτροπή Επιθεώρησης έχει απεριόριστη πρόσβαση σε διοικητικά στελέχη και μέλη του προσωπικού, καθώς και σε κάθε έγγραφο και πληροφορία που θεωρεί αναγκαία για την επαρκή εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές παρατίθενται στην παρούσα εντολή.

Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή Επιθεώρησης, είτε με δική της πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος του προϊσταμένου των λειτουργιών εσωτερικής επιθεώρησης ή του εξωτερικού ελεγκτή της EKT, δύναται να

πραγματοποιεί κατ' ιδίαν συναντήσεις με τα πρόσωπα αυτά, χωρίς την παρουσία του μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της EKT. Επιπλέον, η Επιτροπή Επιθεώρησης πραγματοποιεί τακτικές συναντήσεις με τους προϊσταμένους των λειτουργιών διαχείρισης λειτουργικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου και, κατά περίπτωση, με τον γενικό διευθυντή νομικών υπηρεσιών και τον προϊστάμενο του Γραφείου Συμμόρφωσης και Διακυβέρνησης ή με όποιο άλλο διοικητικό στέλεχος κρίνει απαραίτητο προκειμένου να εκπληρώσει επαρκώς τις αρμοδιότητές της.

Η Επιτροπή Επιθεώρησης λαμβάνει συστηματικά τις περιλήψεις των ελεγκτικών εκθέσεων. Οι πλήρεις εκθέσεις διατίθενται κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Επιπλέον, η Επιτροπή Επιθεώρησης λαμβάνει, ταυτόχρονα με τη διαβίβασή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο, τα ακόλουθα έγγραφα: (i) την ετήσια ελεγκτική γνωμοδότηση σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις της EKT, ii) την αναφορά του εξωτερικού ελεγκτή της EKT προς τη διοίκηση, μαζί με την απάντηση της Εκτελεστικής Επιτροπής, iii) την έκθεση προκαταρκτικών παρατηρήσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου², μαζί με την απάντηση της Εκτελεστικής Επιτροπής, και iv) αντίγραφο της έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου πριν από τη δημοσίευσή της.

Η Επιτροπή Επιθεώρησης λαμβάνει επίσης εκθέσεις που αφορούν σημαντικά ζητήματα σχετικά με τον έλεγχο και συγκεκριμένα με χρηματοοικονομικούς και/ή λειτουργικούς κινδύνους, καθώς και γενικές εκθέσεις που αφορούν ζητήματα συμμόρφωσης με εφαρμοστέους νόμους, κανονισμούς και κώδικες συμπεριφοράς και/ή ειδικές εκθέσεις σχετικά με σημαντικές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

4. Υποβολή εκθέσεων

Η Επιτροπή Επιθεώρησης υποβάλλει ετησίως στο Διοικητικό Συμβούλιο έκθεση των εργασιών που πραγματοποίησε κατά το προηγούμενο έτος. Στο πλαίσιο αυτό υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο την αξιολόγησή της σχετικά με την αποτελεσματικότητα των γενικών πλαισίων ελέγχου και, όπου ενδείκνυται, διατυπώνει σχετικές συστάσεις. Επίσης, η Επιτροπή Επιθεώρησης υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο έκθεση όποτε κρίνει ότι ενδείκνυται ή/και όποτε απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων της.

5. Σύνθεση της Επιτροπής Επιθεώρησης

Η Επιτροπή Επιθεώρησης περιλαμβάνει έως έξι μέλη: τον Αντιπρόεδρο της EKT, δύο διοικητές εθνικών κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ με μεγάλη εμπειρία (τουλάχιστον ένας εκ των οποίων προέρχεται από εθνική κεντρική τράπεζα της ζώνης του ευρώ με εποπτική αρμοδιότητα) και έως τρία εξωτερικά μέλη.

Τα εξωτερικά μέλη επιλέγονται μεταξύ υψηλόβαθμων αξιωματούχων με εμπειρία στις δραστηριότητες κεντρικής τράπεζας, στην τραπεζική εποπτεία ή/και σε χρηματοοικονομικά θέματα, καθώς και μεταξύ αναγνωρισμένων ειδημόνων από την πανεπιστημιακή κοινότητα, με την προϋπόθεση ότι δεν κατέχουν ταυτόχρονα θέσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Τουλάχιστον ένα εξωτερικό μέλος επιλέγεται, μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, μεταξύ ατόμων που δεν κατείχαν θέση εντός του

² Άρθρο 27.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

Ευρωσυστήματος στο παρελθόν.

Τα μέλη της Επιτροπής Επιθεώρησης, πλην του Αντιπροέδρου της ΕΚΤ ο οποίος αποτελεί *ex officio* μέλος της, διορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο για θητεία τριών ετών η οποία ανανεώνεται μία φορά. Η Επιτροπή Επιθεώρησης εκλέγει πρόεδρο μεταξύ των μελών της (ο Αντιπρόεδρος της ΕΚΤ δεν μπορεί να είναι υποψήφιος για τη θέση αυτή).

Τα εξωτερικά μέλη της Επιτροπής Επιθεώρησης δικαιούνται ετήσια αμοιβή και ημερήσια αποζημίωση για κάθε ημέρα κατά την οποία συνέρχεται η επιτροπή. Το ύψος των εν λόγω αμοιβών και αποζημιώσεων ορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο.

6. Εμπιστευτικότητα και κώδικας συμπεριφοράς

Τα μέλη της Επιτροπής Επιθεώρησης δεν αποκαλύπτουν σε μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και εξακολουθούν να υπόκεινται στις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου του άρθρου 37 του καταστατικού του ΕΣΚΤ ακόμη και μετά την παύση άσκησης των καθηκόντων τους.

Γενικά, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους τα μέλη της Επιτροπής Επιθεώρησης συμμορφώνονται με τις αρχές που ορίζονται στο πλαίσιο δεοντολογίας της ΕΚΤ, δηλ. στον ενιαίο κώδικα συμπεριφοράς της ΕΚΤ³, που καθιστά σαφή την ευθύνη των μελών να διαφυλάττουν την ακεραιότητα και τη φήμη του Ευρωσυστήματος.

Έγγραφα που συντάσσονται ή τηρούνται από την Επιτροπή Επιθεώρησης σε σχέση με τις δραστηριότητές της θεωρούνται έγγραφα της ΕΚΤ και, συνεπώς, υπόκεινται σε διαβάθμιση και μεταχείριση σύμφωνα με το άρθρο 23.3 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

7. Ανεξαρτησία των μελών της Επιτροπής Επιθεώρησης

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δυνάμει της παρούσας εντολής, τα μέλη της Επιτροπής Επιθεώρησης ενεργούν ανεξάρτητα και δεν ζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή όργανο εντός της ΕΚΤ ή από οποιοδήποτε άλλο θεσμικό όργανο εκτός της ΕΚΤ, του ΕΕΜ και του Ευρωσυστήματος. Τα πρόσωπα, τα θεσμικά και λοιπά όργανα που επηρεάζονται από τα καθήκοντα της Επιτροπής Επιθεώρησης σέβονται αυτήν την ανεξαρτησία.

Τα μέλη της Επιτροπής Επιθεώρησης δεν συμμετέχουν σε διαβουλεύσεις σε περιπτώσεις όπου υπάρχει ένδειξη ή πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων.

Τα εξωτερικά μέλη υπογράφουν δήλωση συμμόρφωσης με τους κανόνες δεοντολογικής συμπεριφοράς και δημόσια δήλωση συμφερόντων, όπου δηλώνουν κάθε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον που μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει την ανεξαρτησία τους ή την απουσία οιουδήποτε παρόμοιου συμφέροντος.

³ Κώδικας συμπεριφοράς ανωτάτων λειτουργών της ΕΚΤ (ΕΕ C 478 της 16.12.2022, σελ. 3).

8. Περιορισμοί στον ρόλο της Επιτροπής Επιθεώρησης

Η Επιτροπή Επιθεώρησης διαθέτει τις συμβουλευτικές και εποπτικές αρμοδιότητες που περιγράφονται στην παρούσα εντολή. Δεν είναι καθήκον ή αρμοδιότητα της Επιτροπής Επιθεώρησης να διενεργεί οικονομικούς ή λογιστικούς ελέγχους προκειμένου να διασφαλίζει ότι οι οικονομικές καταστάσεις και τα στοιχεία που κοινοποιεί η EKT είναι πλήρη και ακριβή. Αυτοί οι έλεγχοι εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της διοίκησης και του εξωτερικού ελεγκτή.

Επιπλέον, η Επιτροπή Επιθεώρησης δεν συμμετέχει σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τη χάραξη νομισματικής πολιτικής ή την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

9. Συνεδριάσεις

Η Επιτροπή Επιθεώρησης συνεδριάζει κατ' ελάχιστον τέσσερις φορές ετησίως. Ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί πρόσθετες συνεδριάσεις εφόσον το απαιτούν οι περιστάσεις. Τα μέλη της επιτροπής καλούνται να παρίστανται σε κάθε συνεδρίαση αυτοπροσώπως. Κατά κανόνα, ο προϊστάμενος των λειτουργιών εσωτερικής επιθεώρησης θα προσκαλείται στις συνεδριάσεις.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Επιθεώρησης θεωρείται ότι υπάρχει απαρτία όταν είναι παρόντα τα τρία πέμπτα των μελών.

10. Επανεξέταση της παρούσας εντολής και αυτοαξιολόγηση

Η Επιτροπή Επιθεώρησης επανεξετάζει την εντολή της τουλάχιστον μία φορά ανά τριετία και υποβάλλει σχετική αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Επιθεώρησης διενεργεί αυτοαξιολόγηση της απόδοσής της.

11. Δημοσίευση της παρούσας εντολής

Η εντολή της Επιτροπής Επιθεώρησης δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της EKT.